

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA**Karar Sayısı: 4499**

25 Aralık 2014 tarihinde Ankara'da imzalanan ve 7284 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı" ve Mutabakat Zaptında değişiklik yapılmasına dair Notaların onaylanmasına, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

10 Eylül 2021

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ORMAN VE SU İŞLERİ
BAKANLIĞI
İLE
IRAK CUMHURİYETİ SU KAYNAKLARI BAKANLIĞI
ARASINDA
SU ALANINDA MUTABAKAT ZAPTI

Bundan böyle "Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı;

Türk ve Irak halkları arasındaki dostane ilişkileri güçlendirme ve su konusunda işbirliğini geliştirme yolundaki isteklerini ifade ederek,

Bugünkü ve gelecek nesillerin sağlığı ve refahı için su kaynaklarının korunmasında, iyileştirilmesinde ve kullanılmasında sürdürülebilir kalkınma yaklaşımının önemini kabul ederek,

Doğal kaynaklar ve çevre korumanın bilimsel, teknik ve teknolojik açılardan yakın işbirliğini gerektirdiğini akılda tutarak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

Madde 1

Su kaynaklarının korunması ve kullanılması için Taraflar eşitlik, müttekabiliyet ve karşılıklı fayda temelinde, bilgi, deneyim ve teknoloji transferi ile işbirliği yaparlar.

Madde 2

Taraflar aşağıdaki alanlarda işbirliği yaparlar:

- a) Fırat ve Dicle'de su kaynaklarının yönetimine ilişkin ortak projeler konusunda işbirliği daha da geliştirilecektir. Bu işbirliği su kaynaklarının ve su kullanımındaki artışın (tarım, sanayi, kullanma ve içme suyu) ve iklim değişikliğinin değerlendirmesini içerecektir. Türkiye nehir sularını hakça ve makul biçimde yukarıdaki değerlendirmeye göre Irak'a bırakacaktır.

Ortak çalışmalar sırasında, Fırat ve Dicle'de meteorolojik ve hidrolojik şartlara göre su kaynaklarının mevcut durumu tespit edilecektir.

Kurak dönemlerde ortaya çıkabilecek sorunların giderilmesine yönelik mekanizmalar geliştirilecektir.

Su kaynaklarının kullanımının planlanmasına yönelik olarak yapılacak ulusal çalışmaların sonuçları paylaşılacak ve birlikte değerlendirilecektir.

Bütün bu hususlarda Suriye Tarafı ile de eşgüdüm ve işbirliği sağlanacaktır.

Her iki Taraf su konularının önemini müdriktir. Taraflar bu konularda iyi niyetle işbirliği yapmayı kararlaştırmışlardır.

- b) Mevcut sulama sistemlerinin modernizasyonu ile yeni kurulacak sulama şebekelerinde kapalı ve basınçlı sistemlerin kullanılması hususunda ortak çalışmalar yapılacaktır.

Türk Tarafı, talep edilmesi halinde, projenin planlanmasının ve hazırlanmasının yanı sıra sulama sistemlerinin modernizasyonu için gerekli teknik yardımı sağlayacaktır.

Sulama şebekelerinin inşasına yönelik Irak'ta ihale yoluyla yaptırılacak işlerde Türk şirketleri yer alabilecek ve gerekli müteahhitlik hizmetlerini, malzemeyi ve donanımı sağlayabileceklerdir. Türk Şirketleri bu maksatla açılacak ihalelere davet edileceklerdir.

- c) İçme suyu alanında kayıpların önlenmesi ve sağlıklı su temin edilebilmesi için ortak çalışmalar yapılacaktır.

İçme suyu şebekelerinin ve arıtma tesislerinin inşasına yönelik Irak'ta ihale yoluyla yaptırılacak işlerde Türk şirketleri yer alabilecek ve gerekli müteahhitlik hizmetlerini, malzemeyi ve donanımı sağlayabileceklerdir. Türk şirketleri bu maksatla açılacak ihalelere davet edileceklerdir.

Irak Su Kaynakları Bakanlığı içme suyu alanındaki işbirliğinde Irak Belediyeler Bakanlığı ve Başkent Belediye Başkanlığı ile gerekli eşgüdümü sağlayacaktır.

- d) Taşkınlardan korunma maksatlı etüt, planlama ve proje hazırlıkları yürütülecektir.

- e) Su ile ilgili konularda eğitim programları düzenlenecektir.

- f) Hidrolojik ve meteorolojik bilgi alışverişinde bulunulacak ve Suriye'nin de dâhil olacağı ortak bir veri tabanı oluşturulacaktır.

- g) Mevcut hidrolojik ölçüm istasyonları değerlendirilecek, kalibrasyonlarına yönelik çalışmalar yapılacak ve gerekli görülmesi durumunda yeni istasyonlar kurulacaktır.
- h) Suriye ile eşgüdüm halinde, üçlü ortak teknik komite toplantılarının sayısı artırılabacak ve bu toplantıların sonuçları Bakanlara sunulacaktır. Gerekli görülmesi durumunda, Bakanlar düzeyinde üçlü toplantılar düzenlenecektir.
- i) Irak'taki sulama ve drenaj kanallarından rüsubatın temizlenmesine ve yabancı ot, çimen ve diğer bitkilerin uzaklaştırılmasına yönelik açılacak ihalelere, bu hususta bilgi ve deneyime sahip Türk şirketleri davet edilecektir.
- j) Düzenlenecek eğitim programlarında, baraj işletmesine dair konular ele alınacak ve tecrübeler aktarılacaktır.

Madde 3

Taraflar işbu Mutabakat Zaptı'nın 2. Maddesi'nde sıralanan konular üzerinde aşağıdaki şekilde işbirliği yaparlar:

- a) Ortak bilimsel - teknik araştırmalar / programlar,
- b) İşbirliği projelerinin geliştirilmesi,
- c) Araştırma ve geliştirme faaliyetleri ve en iyi meteorolojik yönetim uygulamalarına ilişkin bilimsel-teknik bilginin ve belgenin değişimi,
- d) Mevcut en iyi su teknolojilerinin değişimi,
- e) Görevlilerin, uzmanların ve araştırmacıların değişimi,
- f) Eğitim programları, toplantılar, konferanslar ve sempozyumlar düzenlenmesi,
- g) Taraflarca gerekli görülen diğer işbirliği yöntemleri.

Madde 4

İşbirliğinin sağlanması amacıyla, iki Taraf uzlaşılan alanlarda, ulaşım masrafları gönderen tarafından ve konaklama masrafları ev sahibi tarafından karşılanmak üzere, uzman ve stajyer değişimi yapar.

Madde 5

Taraflar, resmi kuruluşları, akademik kurumları, özel firmaları ve hükümet dışı kuruluşları bu Mutabakat Zaptı çerçevesindeki işbirliği faaliyetlerine katılmaya davet edebilirler.

Madde 6

İşbu Mutabakat Zaptı'nın yürürlüğe girmesini takiben, her bir Taraf bu Mutabakat Zaptı kapsamındaki işbirliği faaliyetlerinin yönetiminden sorumlu olmak üzere bir Ulusal Koordinatör tayin eder.

Taraflar birbirine Ulusal Koordinatörlerinin ismini bildirirler. Taraflar, birbirlerine herhangi bir zamanda yazılı bildirimde bulunarak Ulusal Koordinatörün yerine bir vekil atayabilirler.

Tarafların Ulusal Koordinatörleri, işbu Mutabakat Zaptı'nın 2. Maddesi kapsamında öngörülen somut işbirliği faaliyetinin ele alınmasını içeren Yıllık Çalışma Programları hazırlarlar.

Karşılıklı fikir birliği ile, Ulusal Koordinatörler işbu Mutabakat Zaptı kapsamındaki faaliyetleri görüşmek veya su alanında işbirliğine ilişkin diğer konuları gözden geçirmek üzere herhangi bir zamanda toplanabilirler.

Madde 7

Karşılıklı mutabakatla, Taraflar işbirliği sonuçlarını ulusal mevzuatlarıyla uyumlu olarak, üçüncü Taraflar ile paylaşabilirler.

Madde 8

İşbu Mutabakat Zaptı'nın yorumlanmasından veya uygulanmasından kaynaklanabilecek herhangi bir anlaşmazlık, Taraflar arasında müzakere yolu ile çözümlenir.

Madde 9

İşbu Mutabakat Zaptı, her iki Tarafın uluslararası hukuka göre yapılmış ve yürürlükte bulunan, taraf oldukları diğer anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerini etkileyecek şekilde yorumlanamaz.

Madde 10

İşbu Mutabakat Zaptı, Tarafların, anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.

Madde 11

İşbu Mutabakat Zaptı, yürürlüğe girdiği günden itibaren 5 yıl süre ile yürürlükte kalır. Akit Taraflardan biri Mutabakat Zaptı'nı sona erdirmeye niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak 6 ay önce bildirebilir.

İşbu Mutabakat Zaptı'nın sona ermesi, başlatılmış veya devam eden faaliyetleri ve projeleri etkilemez.

Madde 12

İşbu Mutabakat Zaptı, Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızalarıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, bu Zaptın 10. Maddesi'nde belirtilen yasal usule uygun şekilde yürürlüğe girer.

İşbu Mutabakat Zaptı, Ankara'da 25/12/2014 tarihinde Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde üç orijinal nüsha halinde ve bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Yorum farklılıkları olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır. Aynı zamanda İngilizce yazışma dili olacaktır.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU

Orman ve Su İşleri Bakanı

Mohsin ASFOOR

Su Kaynakları Bakanı

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
IN THE FIELD OF WATER
BETWEEN
THE MINISTRY OF FORESTRY AND WATER AFFAIRS
OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE MINISTRY OF WATER RESOURCES OF
THE REPUBLIC OF IRAQ

The Ministry of Forestry and Water Affairs of The Republic of Turkey and The Ministry of Water Resources of The Republic of Iraq hereinafter called “the Parties”,

Expressing the desire to strengthen the friendly relations between Turkish and Iraqi people and to develop cooperation on water issues,

Recognizing the importance of sustainable development approach in the protection, improvement and utilization of water resources for the health and welfare of current and future generations,

Keeping in mind that natural resources and environment protection necessitates scientific, technical and technological close cooperation,

Have agreed on the following:

Article 1

In order to protect and utilize water resources, the Parties shall cooperate through transfer of knowledge, experience and technology on the basis of equality, reciprocity and mutual benefit.

Article 2

The Parties shall cooperate in the following areas:

- a) Cooperation on joint projects on the water resources management in the Euphrates and Tigris shall further be developed. This cooperation will include the assessment of water resources and the increase in water use (agricultural, industrial, municipal and drinking water) and climate change. Turkey will release equitable and reasonable river waters to Iraq according to the above assessment.

During the joint studies, current situation of the water resources in respect to the meteorological and hydrological conditions in the Euphrates and Tigris will be determined.

Mechanisms to eliminate the problems that may come up in dry periods will be developed.

The results of national studies towards planning of the use of water resources will be shared and evaluated together.

Synchronization and cooperation will be provided in all these points with the Syrian part.

The two parties recognize the importance of water issues. They decide to cooperate on these issues with good faith.

- b) Joint studies will take place on the modernization of current irrigation systems and the use of closed and pressurized systems in the irrigation nets to be newly set up.

The Turkish part, if requested, will also provide the necessary technical assistance in planning and preparation of the project as well as modernization of the irrigation systems.

Turkish companies will be able to take part in the tender process of construction works of the irrigation nets in Iraq and supply the necessary contractor services, materials and supplies. Turkish companies will be invited to tenders that will be announced for this purpose.

- c) Joint studies will take place to prevent the loss of drinking water and to obtain healthy water.

Turkish companies will be able to take part in the tender process of construction works of drinking water nets and treatment facilities in Iraq and supply the necessary contractor services, materials and supplies. Turkish companies will be invited to tenders that will be announced for this purpose.

The Iraqi Ministry of Water Resources will provide necessary synchronization on the cooperation in the field of drinking water with the Iraqi Ministry of Municipalities and Capital Municipality.

- d) Studies, planning and project preparations will take place to avoid floods.

- e) Training programs on topics related with water will be held.

- f) Hydrologic and meteorological information will be exchanged and a joint database will be formed where Syria will also be included.

- g) Current hydrologic measurement stations will be assessed and studies towards their calibration will take place, and in case it is deemed necessary, new stations will be set up.
- h) In synchronization with Syria, the number of tripartite joint technical committee meetings will be increased and meeting results will be submitted to the Ministers. In case it is deemed necessary, tripartite meetings will be held on the Ministers level.
- i) An invitation will be addressed to the qualified Turkish companies to participate in tenders of sediments cleaning up and removing weeds, grass and other plants from irrigation and drainage canals in Iraq.
- j) Topics on dam management will be handled and experiences will be transferred in the training programs that are going to be held.

Article 3

The Parties shall cooperate in the following forms on the areas enlisted in Article 2 of this Memorandum of Understanding through:

- a) Joint scientific-technical researches / programs,
- b) Elaboration of co-operation projects,
- c) Exchange of scientific-technical information and documents on research and development activities and best meteorological management practices,
- d) Exchange of best available water technologies,
- e) Exchange of officers, experts and researchers,
- f) Organization of training programs, meetings, conferences and symposiums,
- g) Any other forms of cooperation deemed necessary by the Parties.

Article 4

In order to cooperate, both Parties shall exchange experts and trainees on the agreed areas, with the transportation costs being on the sender and accommodation costs being on the host.

Article 5

The Parties may invite government agencies, academic institutions, private enterprises and non-governmental organizations to participate in the cooperative activities within the framework of this Memorandum of Understanding.

Article 6

Following the entry into force of this Memorandum of Understanding, each Party shall designate a National Coordinator to be responsible for the management of cooperation activities under this Memorandum of Understanding.

The Parties shall notify each other regarding the name of the National Coordinator. The Parties may designate a substitute of the National Coordinator at any time upon written notice to the other Party.

National Coordinators of the Parties shall prepare Annual Working Programs containing the concrete elaboration of cooperation activities envisaged under Article 2 of this Memorandum of Understanding.

By mutual consensus, the National Coordinators may meet at any time to discuss the activities under this Memorandum of Understanding or to review other matters concerning their cooperation in the field of water.

Article 7

Upon mutual agreement, the Parties may share the results of their cooperation with third Parties in conformity with their national legislation.

Article 8

Any dispute that may arise from interpretation or implementation of this Memorandum of Understanding shall be resolved by negotiation between the Parties.

Article 9

This Memorandum of Understanding shall not be interpreted so as to prejudice the rights and obligations of the Parties which result from other agreements in force concluded by each of the two Parties under international law.

Article 10

The present Memorandum of Understanding shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification by which the Parties notify each other, through diplomatic channels, of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of the concerned document.

Article 11

This Memorandum of Understanding shall remain in force for a period of five years from the date of its entry into force. One of the Contracting

Parties may notify the other in writing through diplomatic channels of its intention to terminate the Memorandum of Understanding 6 months prior to the date of notification. The termination of this Memorandum of Understanding shall not affect the activities and projects already in progress or executed.

Article 12

This Memorandum of Understanding may be amended by mutual written consent of the Contracting Parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under Article 10 of this Memorandum.

Done in Ankara, on 25/12/2014 in three original copies in Turkish, Arabic and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail. English language shall also be the language of correspondence.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU

Mohsin ASFOOR

Minister of Forestry and Water Affairs

Minister of Water Resources

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği, Irak Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığına saygılarını sunar ve 25 Aralık 2014 tarihinde Ankara'da düzenlenen Türkiye-İrak Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği toplantısında yalnızca İngilizce dilinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı"nda aşağıda belirtilen değişikliklerin yapılmasını teklif etmekten şeref duyar.

- 11. maddenin ikinci cümlesi şu şekilde değiştirilecektir:

"İmzacı taraflardan herhangi biri, diplomatik kanallarda yapılacak yazışma ile yek diğerini, sözkonusu Mutabakat Zaptı'nu sonlandırma isteğinden haberdar edebilir. Sonlandırma, bildirim tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girecektir."

- 12. maddenin son paragrafı şu şekilde değiştirilecektir:

"25/12/2014 tarihinde Ankara'da İngilizce dilinde iki nüsha halinde imzalanmıştır. İngilizce dili aynı zamanda yazışma dili olacaktır."

Eğer yukarıdaki kayıtlar makbul ise, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, işbu Nota'nın ve saygıdeğer Bakanlığın müspet cevabi Nota'sının mekzur Mutabakat Zaptı'nın birer parçasını oluşturacağını, onay sürecine tabi olacağını ve 25/12/2014'te imzalanmış olan Mutabakat Zaptı'nın yürürlüğe gireceği tarihte yürürlüğe gireceğini bildirmekten ayrıca şeref duyar.

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği bu vesileyle Irak Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığına en derin saygılarını yineler.

Bağdat, 15 Ağustos 2017

The Embassy of the Republic of Turkey presents its compliments to the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Iraq and has the honour to propose the following amendments to be inserted in the "Memorandum of Understanding in the Field of Water Between the Ministry of Forestry and Water Affairs of the Republic of Turkey and the Ministry of Water Resources of the Republic of Iraq (MoU)" which was signed only in English, during the Turkey-Iraq High Level Strategic Cooperation Meeting held in Ankara on 25 December 2014:

- Second sentence of the Article 11 shall be amended as follows:

"Any of the contracting parties may notify the other in writing through diplomatic channels of its intention to terminate this Memorandum of Understanding. The termination shall take effect six months after the date of notification."

- Last paragraph of the Article 12 shall be amended as follows:

"Done in Ankara, on 25/12/2014 in two original copies in English. English language shall also be the language of correspondence."

If the above provisions are acceptable, the Government of the Republic of Turkey has further the honour to propose that the Present Note and the Esteemed Ministry's affirmative Note in reply shall constitute a part of the said Memorandum of Understanding which shall also be subject to ratification and enter into force on the same date as the date on which the said Memorandum of Understanding signed on 25/12/2014 shall enter into force.

The Embassy of the Republic of Turkey avails itself of this opportunity to renew to the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Iraq the assurances of its highest consideration."

Baghdad, 15 August 2017

Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Iraq
BAGHDAD

Irak Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği'ne saygılarını sunar ve Büyükelçiliğin, 25 Aralık 2014 tarihinde Ankara'da düzenlenen Irak-Türkiye Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği toplantısında yalnızca İngilizce dilinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı"na ilişkin 15 Ağustos 2017 tarihli ve 2017/34258956-Bağdat BE/12719272 sayılı Nota'sına atıfla, aşağıdaki hususları bildirmekten şeref duyar:

Bakanlık, aşağıda belirtilen değişikliklerin yapılmasını onaylar:

- 11. maddenin ikinci cümlesi şu şekilde değiştirilecektir:

"İmzacı taraflardan herhangi biri, diplomatik kanallarda yapılacak yazışma ile yek diğerini, sözkonusu Mutabakat Zaptı'nı sonlandırma isteğinden haberdar edebilir. Sonlandırma, bildirim tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girecektir."

- 12. maddenin son paragrafı şu şekilde değiştirilecektir:

"25/12/2014 tarihinde Ankara'da İngilizce dilinde iki nüsha halinde imzalanmıştır. İngilizce dili aynı zamanda yazışma dili olacaktır."

Bakanlık, Büyükelçiliğin 15 Ağustos 2017 tarihli ve 2017/34258956-Bağdat BE/12719272 sayılı Nota'sının ve işbu müspet Nota'nın mezkur Mutabakat Zaptı'nın birer parçasını oluşturmasını, onay sürecine tabi olmasını ve 25/12/2014'te imzalanmış olan Mutabakat Zaptı'nın yürürlüğe gireceği tarihte yürürlüğe girmesini onaylar.

Irak Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı bu vesileyle Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği'ne en derin saygılarını yineler.

Bağdat, 31 Ocak 2018

No: 10/2/16/ 217

The Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Iraq presents its compliments to the Embassy of the Republic of Turkey and with reference to the Embassy's Note dated: 15 August 2017 No: 2017/34258956-Bagdat BE/12719272, regarding the "Memorandum of Understanding in the Field of Water Between the Ministry of Water Resources of the Republic of Iraq and the Ministry of Forestry and Water Affairs of the Republic of Turkey (MoU)" Which was signed only in English during the Iraq-Turkey High level Strategic Cooperation Meeting held in Ankara on 25 December 2014, has the honor to inform the Embassy of the following:

The Ministry affirms the following amendments to be inserted in the above mentioned MoU:

- Second sentence of the Article 11 shall be amended as follows:

"Any of the contracting parties may notify the other in writing through diplomatic channels of its intention to terminate this Memorandum of Understanding. The termination shall take effect six months after the date of notification."

- Last paragraph of the Article 12 shall be amended as follows:

"Done in Ankara, on 25/12/2014 in two original copies in English. English language shall also be the language of correspondence."

The Ministry confirms that the Embassy's Note dated: 15 August 2017 and No: 2017/34258956-Bagdat BE/12719272 and this affirmative Note shall constitute a part of the said Memorandum of Understanding which shall also be subject to ratification and enter into force on the same date as the date on which the said Memorandum of Understanding signed on 25/12/2014 shall enter into force.

The Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Iraq avails itself of this opportunity to renew to the Embassy of the Republic of Turkey the assurances of its highest consideration.

Baghdad, 31 January 2018